

P R E D G O V O R

Nastavljajući istraživanja koja promoviraju ideju kolekcioniranja i doniranja kao osnovu muzejske profesije, ovim brojem Muzeologije obuhvatili smo radove koji se bave prostorom Hrvatskog primorja, prostorom koji je široj stručnoj javnosti relativno nepoznat. Nedostatak muzealaca čiji bi stručni interes bio usmjeren na teme iz prošlosti muzeja, mali broj muzejskih ustanova i nedovoljni muzejski kadar razlozi su toj praznini. U ovom broju Muzeologije, objavljujemo rezultate istraživanja nastanka zbirke Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja, kao najstarije i najznačajnije muzejske kuće na ovom području kao i radove koji ukazuju na muzejske sadržaje koji samo neznatnom društvenom inicijativom i voljom mogu prerasti u nove muzejske institucije. U Hrvatskoj se mora početi razmišljati ne samo o održavanju postojećih muzeja već i o osnivanju novih, naročito ondje gdje za to postoje stručni uvjeti. Zbirka Ružić u Rijeci, markantna je zbirka hrvatske povijesti u privatnom vlasništvu, autentični obiteljski privatni muzej s velikim značajem za nacionalnu povijest. Lošinjske zbirke Piperata i Mihičić prešavši put od entuzijastičkog prikupljanja i znalacke profilacije kolekcije do održavanja, da ne kažemo preživljavanja, danas su u društvenom vlasništvu i imaju sve argumente za formiranje nove muzejsko-galerijske ustanove. No očito nedostaje sluha, ljubavi i vizije lokalne zajednice.

Kako jedna donacija ustanovi koja ima znanja i volje može pozitivno utjecati na

njen vlastiti rad, od započinjanja novih istraživanja i produbljivanja odnosa sa svojom sredinom, primjer je riječke Moderne galerije i doniranog opusa slika R. Venuccija. Kvaliteta te donacije revalorizirala je muzejski fundus galerije usmjerivši ga na istraživanje i prikupljanje opusa gotovo nepoznatih slikara riječke regije do sredine ovog stoljeća. Po prvi puta se objavljuju i rezultati istraživanja kojima se analizira doprinos donatora u razvoju numizmatičke zbirke najvećeg i najznačajnijeg muzeja ove regije, Hrvatskog povijesnog i pomorskog muzeja. Radi se o nizu donatora, skupljača čija imena i donacije se, po prvi puta valoriziraju u kontekstu nastanka važne muzejske institucije, u kojoj je upravo numizmatička zbirka, uz prirodoslovnu, bila ona inicijalna zbirka uz koju se veže početak muzeja. Time se, još jednom, potvrđuje važnost arheologije u nastanku hrvatskih muzeja. Pratimo i nastanak i razvoj i drugih zbirki Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja formiranih darovima pojedinaca i udruga građana; zbirke oružja i "egzotike", zbirke kamenih spomenika i zbirka slika s temom jedrenjaka i pomorskih kapetana. Donatori ovih predmeta uglavnom nisu kolekcionari već građani iz sušačkih, riječkih, kostrenjskih, bakarskih i kraljevačkih obitelji.

Zahvaljujemo kolegama koji su uložili nemali napor kako bi otkrili mnogo novih podataka i činjenica iz povijesti naših muzeja, te dali stručne podloge za nove muzeološke projekte.

Višnja Zgaga